

Ab Herek Oy:n, Kisällintie 4 B, 06150 Porvoo, juoksevan uhkasakon tuomitseminen maksettavaksi

Ympäristöterveysjaosto 19.02.2026
1482/11.05.01.02/2022

Valmistelu ja lisätiedot
III kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Taina Rahikainen Ibañez
puh. 040 354 8479
etunimi.sukunimi@porvoo.fi
IV kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Cecilia Blomgren,
puh 040 519 7529
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Tarkastuksilla on toistuvasti todettu puutteita ja annettu kehotuksia liittyen elintarvikkeiden ja sivutuotteiden käsittelyyn ja varastointiin, tilojen puhtauteen, käsihygieniaan, elintarvikkeiden jäljitettävyyteen sekä elintarvikkeista annettaviin pakollisiin tietoihin. Porvoon ympäristöterveysjaosto on antanut päätöksen (ympäristöterveysjaosto § 52 13.6.2024), joka sisältää seuraavat elintarvikelain 68 §:n mukaiset päävelvoitteet ja uhkasakon asettamisen:

Päävelvoite 1:

Rahtitoimintaan tarkoitettua tarkastamatonta riistalihaa on käsiteltävä selvästi erillään muusta toiminnasta. Tarkastamatonta lihaa on käsiteltävä eri aikoina tai eri tiloissa kuin tarkastettua lihaa, eikä sitä saa säilyttää pakkaamattomana samoissa tiloissa kuin myyntiin tarkoitettua lihaa. Jos tarkastamatonta lihaa käsitellään samoissa tiloissa kuin tarkastettua lihaa, mutta eri aikaan, tilat ja työkalut on pestävä ja desinfioitava ennen tarkastetun lihan käsittelyä.

Päävelvoite 2:

Lihaa on aina käsiteltävä puhtaissa tiloissa ja puhtailla välineillä. Kun päivän työt on tehty, tilat ja välineet on pestävä huolellisesti vedellä ja niitä varten tarkoitetuilla pesuaineilla.

Päävelvoite 3:

Käsienpesupisteet on korjattava välittömästi, jos ne lakkaavat toimimasta tarkoituksenmukaisesti. Kun lihankäsittelytiloissa käsitellään pakkaamatonta lihaa, on siellä aina oltava kunnollinen käsienpesupiste.

Päävelvoite 4:

Elintarvikkeita on säilytettävä hygieenisesti kaikissa tuotantovaiheissa. Pakkaamattomia elintarvikkeita on säilytettävä ainoastaan elintarvikkeille tarkoitetuissa puhtaissa astioissa tai pakkauksissa.

Päävelvoite 5:

Valmiita (ready-to-eat) tuotteita on käsiteltävä erillään raaoista tuotteista, eri tiloissa ja eri välineillä.

Päävelvoite 6:

Vanhat ja pilaantuneet elintarvikkeet on hävitettävä asianmukaisesti, ja niitä on ennen kuljetusta säilytettävä selvästi erillään myyntiin tarkoitetuista elintarvikkeista.

Päävelvoite 7:

Pakkausmerkintöjen puutteet on korjattava. Elintarvikkeen etiketissä on oltava ainakin elintarvikelainsäädännön mukaiset pakolliset tiedot sekä suomeksi että ruotsiksi. Elintarvikkeen etiketissä olevien tietojen on vastattava sitä elintarviketta, jonka pakkaus sisältää.

Päävelvoite 8:

Kaikissa lihatuotteissa ja eläinten ruhoissa on oltava selvä merkintä kaikissa käsittelyvaiheissa, niin että niiden alkuperä on aina jäljitettävissä ja jotta eri osat eivät vahingossa mene sekaisin.

Määräysten tehostamiseksi Porvoon ympäristöterveysjaosto on asettanut seuraavat päävelvoitekohtaiset juoksevat uhkasakot:

Päävelvoite 1: peruserä 5 000 € ja lisäerä 5 000 €

Päävelvoite 2: peruserä 3 000 € ja lisäerä 3 000 €

Päävelvoite 3: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 4: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 5: peruserä 2 000 € ja lisäerä 2 000 €

Päävelvoite 6: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 7: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Päävelvoite 8: peruserä 1 000 € ja lisäerä 1 000 €

Porvoon ympäristöterveysjaosto määräsi 27.2.2025 yrityksen Ab Herek Oy maksamaan päävelvoitteiden 4 ja 8 laiminlyönneistä yhteensä 2 000 euron uhkasakon. Ennalta ilmoittamaton seurantatarkastus suoritettiin 2.12.2025. Seurantatarkastuksella todettiin edelleen vakavia puutteita puhtaanapidossa sekä elintarvikkeiden käsittelyssä ja varastoinnissa, samoin kuin elintarvikkeiden jäljitettävyydessä. Kylmiön hyllyt ja lattia olivat likaisia, elintarvikkeita säilytettiin lattialla ja pakkaamattomia elintarvikkeita säilytettiin suoraan kuljetuslaatikoissa, riistakylmiössä oleva suojaamaton riistanruho kosketti osittain lattiaa. Kylmiössä säilytettiin vanhoja elintarvikkeita. Kylmiössä ja pakastimessa oli runsaasti merkitsemättömiä lihapakkauksia, joiden alkuperää ei voitu jäljittää, ja tarkastamatonta riistanlihaa käsiteltiin samanaikaisesti samoissa tiloissa kuin myyntiin tarkoitettua tarkastettua lihaa. Näin ollen voidaan todeta, että päätöksessä (Ympäristöterveysjaosto § 52, 13.6.2024) annetut päävelvoitteet 1, 2, 4, 6, 7 ja 8 eivät ole täyttyneet.

Päätöksen perusteluissa sovelletaan seuraavaa:

Päävelvoitteet 1 ja 2 koskevat elintarvikehuoneiston tilojen ja toiminnan hygieniavaatimuksia sekä eri tuotteiden ristikontaminaation estämistä. Elintarvikehuoneiston tilojen ja välineiden säännöllinen puhdistus ja desinfiointi on perusedellytys tautia aiheuttavien mikro-organismien leviämisen ehkäisemiseksi. Puutteellinen puhdistus voi johtaa siihen, että patogeeneja tai muut

elintarvikkeiden säilyvyyttä heikentävät bakteerit pääsevät vakiintumaan ympäristöön, mikä lisää elintarvikevälikkeiden sairauksien riskiä. Tarkastamaton riistanliha voi sisältää ihmiselle haitallisia bakteereja ja loisia, minkä vuoksi sitä ei saa käsitellä samoissa tiloissa kuin myyntiin tarkoitettua tarkastettua lihaa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY nro 178/2002) 17 artiklan mukaan kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarvikealan toimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistettava, että kyseiset vaatimukset täyttyvät. Elintarvikelain (297/2021) 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava toiminnassaan siitä, että elintarvikkeet ovat kemiallisilta, fysikaalisilta, mikrobiologisilta ja terveydellisiltä ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne ovat ihmisravinnoksi soveltuvia eivätkä aiheuta vaaraa ihmisen terveydelle. Lisäksi elintarviketoiminnan on oltava sellaista, että tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien tai käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja että elintarviketoiminta myös muutoin täyttää elintarvikesäännösten mukaiset vaatimukset.

Elintarvikelain (297/2021) 18 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on estettävä zoonoosien aiheuttajien leviäminen elintarvikkeiden välityksellä ihmisiin mahdollisimman tehokkaasti kaikissa olosuhteissa.

Päävelvoite 4 koskee elintarvikkeiden varastointia. Helposti pilaantuvia elintarvikkeita ei saa sijoittaa suoraan lattialle, vaan niiden varastoinnissa on käytettävä puhtaita alustoja. Lattia on yleensä pinta, johon lika kertyy, ja elintarvikkeet voivat helposti kontaminoitua joutuessaan kosketuksiin lattian kanssa. Pakkausmateriaalien sekä säilytykseen tarkoitettujen astioiden on oltava puhtaita ja elintarvikekontaktiin soveltuvia, jotta voidaan varmistaa, ettei elintarvikkeisiin joudu epäpuhtauksia tai haitallisia aineita.

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikehygieniää koskevan asetuksen (EY nro 853/2004) liitteen II luvun IX kohdan 2 mukaan elintarvikealan yrityksessä varastoidut raaka-aineet ja kaikki valmistusaineet on säilytettävä sellaisissa olosuhteissa, että niiden haitallinen huonontuminen estyy ja ne ovat suojassa saastumiselta. Kohdan 3 mukaan elintarvikkeita on suojattava tuotannon, jalostuksen ja jakelun kaikissa vaiheissa saastumiselta, joka saattaisi tehdä ne ihmisravinnoksi kelpaamattomiksi, terveydelle vaarallisiksi tai saastuneiksi siten, että niitä ei enää kohtuudella voitaisi pitää siinä kunnossa käytettävinä.

Päävelvoite 6 koskee vanhojen elintarvikkeiden säilyttämistä. Elintarvikkeiden vanhentuessa mikrobiologisen kasvun riski kasvaa, mikä voi tehdä elintarvikkeista käyttökelvottomia tai terveydelle haitallisia.

Elintarvikehygieniää koskevan yleisen asetuksen (EY) N:o 852/2004 liitteen II luvun Va mukaisesti elintarvikkeita käsittelevien elintarvikealan toimijoiden on arvioitava elintarvikkeet siten, etteivät ne ole terveydelle haitallisia ja että ne soveltuvat ihmisravinnoksi, ottaen huomioon ainakin vähimmäissäilyvyysajan tai viimeisen käyttöpäivän, siten että jäljellä oleva säilyvyysaika on riittävä.

Päävelvoite 7 koskee elintarvikkeita koskevien tietojen antamista sekä kuluttajan harhaanjohtamisen estämistä. Erityisesti elintarvikkeiden allergeenien on oltava selkeästi merkittyinä pakkaukseen sekä suomeksi että ruotsiksi, sillä ne voivat aiheuttaa vakavia terveydellisiä tiloja, mikäli allerginen henkilö käyttää elintarviketta tietämättä sen sisältävän hänelle allergiaa aiheuttavaa ainetta.

Elintarviketietoasetuksen (EU) N:o 1169/2011 mukaan elintarvikkeita koskevat tiedot eivät saa olla harhaanjohtavia, erityisesti elintarvikkeen ominaispiirteiden osalta, kuten sen luonne, identiteetti, ominaisuudet, koostumus, määrä, säilyvyys, alkuperämaa tai lähtöpaikka sekä valmistus- tai tuotantomenetelmä. Elintarviketietojen on oltava oikeita, selkeitä ja kuluttajan kannalta helposti ymmärrettäviä. Pakattujen elintarvikkeiden pakkausmerkinnöissä on oltava vähintään elintarviketietoasetuksen (EU) N:o 1169/2011 9 artiklassa edellytetyt tiedot. Elintarvikelain (297/2021) 6 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on huolehdittava siitä, etteivät elintarvikkeet eikä niistä annettavat tiedot johda kuluttajaa harhaan.

Päävelvoite 8 koskee elintarvikkeiden jäljitettävyyttä. Elintarvikehuoneistossa, jossa on runsaasti sekä pakastettuja että tuoreita pakattuja lihatuotteita, on mahdotonta selvittää lihapakkausten alkuperää, mikäli niistä puuttuvat merkinnät tai muu vastaava kirjanpito, jonka avulla yksittäiset lihapakkaukset voidaan tunnistaa (esimerkiksi merkinnöin varustettu ulkopakkaus tai säilytyslaatikko). Elintarvikkeet, joiden alkuperää ei voida varmentaa, katsotaan kulutuksen kannalta turvattomiksi, koska niiden alkuperää tai valmistusajankohtaa ei tunneta eikä siten myöskään niiden säilyvyyttä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikkeita koskevan asetuksen (EY nro 178/2002) artiklan 18 mukaan kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa on huolehdittava siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet. Elintarviketoimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen tai sellaisen aineen, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen. Tätä varten toimijoilla on oltava käytössä tähän tarkoitetut järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla toimivaltaiset viranomaiset saavat nämä tiedot pyynnöstä käyttöönsä. Markkinoille saatetuissa tai todennäköisesti markkinoille saatettavissa elintarvikkeissa on niiden jäljitettävyyden helpottamiseksi oltava riittävät ja asianmukaiset pakkausmerkinnät tai tunnistetiedot tarkempiin säännöksiin sisältyvien asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (834/2014), 5 §, määrää, että elintarvike-erän tunnuksena on käytettävä merkintää, jonka perusteella voidaan tunnistaa erä, johon elintarvike kuuluu.

Elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä toimijan korjaamaan epäkohdan, jos elintarvike tai elintarvikekontaktimateriaali, elintarvikehuoneisto tai alkutuotantopaikka taikka elintarvike- tai kontaktimateriaalitoiminta voi aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ne ovat muutoin elintarvikesäännösten vastaisia; tai elintarvikkeesta tai elintarvikekontaktimateriaalista annetut tiedot voivat aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai johtaa kuluttajaa harhaan. Määräysten vastaisuus on määrättävä poistettavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Virallista valvontaa koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU 2017/625) 138 artiklan mukaan, jos todetaan, että säännöksiä ei ole noudatettu, toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimet, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan selvittää, mistä säännösten noudattamatta jättäminen johtuu ja mikä on sen laajuus sekä mikä on toimijan vastuu ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kyseinen toimija korjaa tällaisen noudattamatta jättämisen ja estää sen jatkossa. Päättäessään toimenpiteistä toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon säännösten noudattamatta jättämisen luonne sekä se, onko toimija aiemmin noudattanut säännöksiä. Toimivaltaisten viranomaisten on annettava kyseiselle toimijalle tai tämän edustajalle kirjallinen ilmoitus päätöksestään, joka koskee toteutettavia toimia, sekä päätöksen perustelut ja tieto mahdollisesta oikeudesta hakea muutosta tällaisiin päätöksiin sekä sovellettavasta muutoksenhakumenettelystä ja muutoksenhakuun sovellettavista määräajoista.

Elintarvikelain (297/2021) 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla annettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla, jonka asettaa kunnan nimeämä tai monijäseninen toimielin.

Uhkasakkolain (14.12.1990/1130) 10 §:n mukaan viranomainen, joka on asettanut uhkasakon, saa tuomita sen maksettavaksi, jos asianosainen on ilman pätevää syytä laiminlyönyt päävelvoitteen täyttämisen. Uhkasakon tuomitsemisen edellytyksenä on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on saanut lainvoiman, jolle päätöstä säädösten tai määräysten mukaan ole noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Kuuleminen ja vastine

Yrittäjää kuultiin kuulemiskirjeellä, joka oli lähetetty sähköpostitse 16. tammikuuta 2026. Kirjeessä ilmoitettiin, että kirjallisen vastauksen määräaika on 9. helmikuuta 2026.

Toimija antoi vastineen määräaikaan mennessä. Vastine lähetettiin elintarvikevalvonnan päällikön Taina Rahikainen Ibañezin sähköpostiin 9.2.2025. Vastineessa toimija kirjoittaa, että kaikki päävelvoitteet ovat käsitelty ja korjattu. Riistanleikkaamiseen liittyvä asiak kohta on toimijan mielestä väärinkäsitys, ja pöytäkirjalla kuvatut ja tulkitut kohdat eivät liity riistan leikkaamiseen. Tarkastushetkellä molemmat tarkastajat näkivät riistan lihaa kuitenkin lihankäsittelysalin pöydällä, jossa oli samanaikaisesti myös pakkaamatonta sianlihaa, ja sillä aikaa kun tarkastajat pukivat suojavaatteet ylleen, toimija oli poistanut riistanlihan pöydältä. Kysyttäessä toimijalta (Kenneth Lilja), mihin pöydällä oleva liha oli viety, hän vastasti, että se oli viety riistakylmiöön. Riistakylmiön jätehuoneesta tarkastajat löysivät laatikosta pakkaamatonta, suojaamatonta ja osittain leikattua riistanlihaa.

Toimijan mukaan elintarvikehuoneiston toiminta on loppumassa vuoden 2026 aikana, ja toimija teki lopetusilmoituksen Porvoon ympäristöterveydenhuollolle 9.2.2026. Lopetusilmoituksen päivämääräksi oli merkitty 28.2-30.8.2026, ja sen vuoksi tarkastaja pyysi lopetuspäivämäärään tarkennusta, mihin toimija vastasi, että Ab Herek Oy:n toiminta loppuu viimeistään 30.8.2026, tai sitä aikaisemmin, jos tiloihin löytyy toinen yrittäjä.

Sovelletut oikeusohjeet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625 virallisesta valvonnasta, 138 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikkeita koskeva asetus (EY) nro 178/2002, 17 ja 18 artiklat

Euroopan parlamentin ja neuvoston elintarvikehygieniää koskeva asetus 852/2004, 4 artikla sekä liite II

Elintarviketietoasetus (EU) N:o 1169/2011 9 artikla

Elintarvikelaki 297/2021 muutoksineen 6, 18, 55, 68, 75, 78 §

Ulkasakkolaki 14.12.1990/1113, 6, 7, 9, 10 §

Hallintolaki 434/2003, 33, 34, 39 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus

elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 834/2014 5 §

Liitteet

Liite 1 tarkastuskertomus 2.12.2025, kod 1892964

Liite 2 elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys, elintarvikelain 68 §:n mukainen uhkasakon asettaminen, Ab Herek Oy, Kisällintie 4 B, Porvoo, ympäristöterveysjaosto § 52 13.6.2024

Liite 3 Kuulemiskirje

Liite 4 Kuulemista koskeva yrittäjän vastaus ja lopetusilmoitus

Liite 5 elintarvikelain 55 §:n mukainen määräys, elintarvikelain 68 §:n mukainen uhkasakon asettaminen, Ab Herek Oy, Kisällintie 4 B - päätöksen tiedoksisaantitodistus

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Porvoon ympäristöterveysjaosto määrää Ab Herek Oy -yhtiön osoitteessa Kisällintie 4 B, 06150 Porvoo, maksamaan

päävelvoitteista 1, 2, 6, ja 7 juoksevan uhkasakon perusosan; 5000€, 3000€, 1000€ ja 1000€, sekä maksamaan päävelvoitteista 4 ja 8

lisäosat 1000€ ja 1000€, yhteensä 12 000 €, uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti, määräyksen päävelvoitteiden noudattamatta jättämisen johdosta.

Päätöstä on noudatettava, ennen kuin se on saanut lainvoiman tai ennen kuin oikaisuvaatimus on käsitelty, jollei valitusviranomainen tai oikaisuvaatimusta käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Pykälä tarkastetaan heti.